

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLXVI. Ex proditore exule, fortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

mus: pulsare velut in solitudine, secreto quodam, non est ferendum. Dic nunc, Ignominiosus erat. ¹ Sed in templo captis urbibus, vis hostium ac metus religione templorum defenditur. Qui jam arma ferre non possunt, qui salutem suam tueri fuga nequeunt, circa aras jacent. In templo pulsasti hominem: rem petulantem fecisti inter sacra, fecisti religiosissimo loco: & utcunque, ² temeraria licet, aliqua ratio tamen appareret facti tui, si impetu lapsus esses, si ductus ira: nullam petulantiam magis odi, quam quæ propter hoc exerit, quia putat licere. Est sine dubio & hoc ipsum dignum odio persequi hominem fortasse infelicem; verecundum certe, quod confessus sit. Sane mereatur ille pœnam ulteriorem: manibus tuis parce, parce animo tuo: aut certe relinque istius impudentiæ locum. Respicere ad ictus tuos coëgisti patres fortasse qui vota faciebant, tumultuosa lite aliqua: nescio an etiam publica sacra turbasti. Quomodo enim cecidisse te existimemus, qui faciebas hoc tanquam liceret?

CCLXVI.

Ex proditore exule, fortis.

BIS DE EADEM RE AGERE NE LICEAT. In quadam civitate prodicionis damnatus, missus est in exilium. Bello eadem civitate laborante, revocati sunt exules. Is qui prodicionis damnatus fuerat, fortiter fecit. Petit ut iterum causam suam agat. Accusator præscribit, quod bis de eadem re agere non licet.

S E R M O.

Initia communia habet controversia. Præmium peto lege concessum sine exceptione. Sequuntur & illa, ut justum quoque sit, virum fortem optare quod velit. Secunda illa quaestio est, an contra legem optare liceat: in qua illud dicere solemus, Nullum præ-

mium

¹ Sed in templo captis.] Magnum momentum hæc acute dicta in distinctionibus habere recte sensit Pithœus. Id & hinc agnoscas licet. Sic autem & Arrodius, cum tamen interpungendum sit:

Dic nunc, ignominiosus erat. sed in templo. (Supple mente, erat.) Captis urbibus, vis hostium ac metus religione templorum defenditur. Idem.

² Temeraria licet.] Fori, scilicet, Pithœi.

mium posse inveniri, quod non contra legem aliquam sit: & ideo magnam esse virorum fortium potestatem, quia supra jura omnia sit. Deinde comparabimus etiam legem, & despiciemus utram servare magis è Repub. sit, si utique altera tollenda sit. Postea veni-
mus ad id quoque, an utique ista præscriptio¹ valere debeat semper, hoc est, an etiam in publicis causis, bis de eadem re agere non liceat. In quo illud dicetur: privatis litibus, quoniam & minus momenti, & plus numeri habeant, succursum esse hac lege: publicas actiones majores esse, quam ut cadant exceptione. Insequetur denique illud ut dicamus, Etiam si in aliis publicis causis, bis de eadem re agere ne liceat: non tamen eam conditionem esse proditionis:
² quomodo in cæteris fortasse de pœna tantum & periculo queratur ejus qui accusatur: in causa proditionis, de totius civitatis discrimine litigetur. Illud queramus, an ista præscriptio ad eos tantum pertineat, cum quibus agitur: patiente eo qui accusatur, liceat bis agere.

DECLAMATIO.

PUtemus te esse, qui velis accusare, reum non contradicere: quis tamen prohiberet, quo minus³ interim accusarer? Ergo quod tibi liceret facere, me patiente, necesse erit, me optante.

SERMO.

His excusis questionibus, veniemus ad æquitatem. Dicemus hoc esse pro nobis, dicemus hoc esse pro Republica.

DECLAMATIO.

Opto ut causam iterum dicam: nec me fallit quam multa præteream, quæ mihi lege concessa sint. Sed quis tandem me innocentem, quis dignum conversatione vestra putaret, si aliud optarem? est pro me. Non enim & tum ideo tantum defensus sum, ut in civitate remanerem, ut essem vobiscum: sed ut probarem me innocentem, nihil

contra

¹ Valere debeat semper.] Vet. ex. insu-
per. Idem.

² Quomodo in cæteris.] Quoniam. Idem

³ Interim accusare.] Leg. vid. iterum.
Idem.

contra patriam meam esse molitum. Et nunc non est satis si mihi ignovistis, si me civem vestrum publica necessitas fecit. Ego vero si merito damnatus sum, si quid tale, quale contra me pronunciatum est, feci: non utor isto beneficio. Non est pro me, sed est pro civitate. Homicidii damnatus, etiamsi merito exulabat, si revocatus est, potest de eo dici, Satis dedit poenarum: alia scelera finem suppliciorum acceperint. Vos proditorem in civitate finetis esse? Cum totiens bella interveniant (non dico de extremo illo discrimine) tantine est metus quisquam, toto animo adversus hostem nisi non respicietis? non expavescetis? Est pro Republica. Sed accusatoris quid interest? aut quid est, cur iniquiore conditione dicturus sum hodie causam quam antea dixi? Tum detulerat eum, cui nihil objici posset: hodie defert damnatum. Hoc imprimis mihi objiciet, quod contra me sententias tulerint sanctissimi judices, quod proditorem me esse pronuntiaverint. Objiciat, & sic defendam. Et ne quis me, judices, sic audiat, tanquam ego de his querar, qui pronuntiaverunt: si istud invidiosum iudicibus esset, poterat videri non immerito præmio meo aliquis obstare. Sed non semper iudicum culpa est, cum innocens damnatus erit. Aliquando testis corrumpitur: aliquando parum diligenter causa defenditur: aliquando reo nocet & ipsa fiducia. Vultis scire hoc non pertinere ad iudicum pudorem? nemo contradicit nisi accusator.

CCLXVII.

[Cur iniquiore conditione.] Sic Pith. locupletius quam prius: nam Thadæus: cur causam quam antea dixi. Supplet Ærodius: non iterum dicam: Sed præstat Pithœana: modo leviter adjuvetur. Scribendum: cum iniquiore con-

ditione dicturus sim hodie causam, quam antea dixi? Vel, cur æquiore. Sic supra Decl. 254. detulit litem, & litem injusta conditione. Ita enim & ibi legendum: non injustam, ut vulgatur. Gronovius.